

Styrelsen

BESLUT

SLU ID: SLU.ua.2025.1.2-31

2025-10-30

Rector

Rättssäker examination

Beslut

Styrelsen beslutar att

1. lägga internrevisionens rapport *Rättssäker examination* med SLU ID: *SLU.ua.2025.1.2-31* till handlingarna
2. fastställa rektors åtgärdsplan med anledning av rapporten.

Konkreta åtgärder till följd av beslutet

Konkreta åtgärder framgår av rektors åtgärdsplan.

Redogörelse för ärendet

Internrevisionen har i enlighet med revisionsplanen för 2025 granskat rättssäker examination för att bedöma om organisation och processer är effektiva och följer externt- och internt regelverk.

För SLU är rättssäker examination en förutsättning för kvalitet och förtroende i utbildningen. Enligt Universitetskanslersämbetet (UKÄ) innebär rättssäkerhet att regler och rutiner är tydliga, tillgängliga och tillämpas konsekvent. Den fortsatta utvecklingen av examinationsformer, med ökad digitalisering och nya utmaningar kopplade till artificiell intelligens, har aktualiserat behovet av att säkerställa likvärdiga och rättssäkra processer.

Internrevisionens sammanfattande bedömning är att det finns väletablerade och ändamålsenliga rutiner för att säkerställa rättssäkerhet vid examination, men att förbättringspotential finns.

Motiv till beslutet

Enligt 10 § Internrevisionsförordningen (2006:1228) ska styrelsen besluta om åtgärder med anledning av internrevisionens iakttagelser och rekommendationer.

Beslutets innebörd och bedömda konsekvenser

Av rektors åtgärdsplan framgår vilka åtgärder som ledningen bedömer bör vidtas.

Uppföljning av beslutet

Åtgärderna i den beslutade åtgärdsplanen kommer följas upp av planeringsavdelningen och internrevisionen i samband med verksamhetsstödet verksamhetsplanering och internrevisionens årsrapport.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen efter föredragning av internrevisor Caroline Jansson. Åtgärdsplanen har föredragits av universitetsdirektör Martin Melkersson. I beredningen av åtgärdsplanen har även Helene Holstein, chef för avdelningen för planering och forskningsstöd samt Alexander Kuzmicki, chefsjurist vid Ledningskansliet deltagit.

Joakim Stymne

Caroline Jansson

Kopia för kännedom

Prorektor

Vicerektorer

Dekaner

Avdelningschefer (motsv.) inom gemensamma verksamhetsstödet

Överbibliotekarie

Sluss

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Internrevisionen

SLU ID: SLU.ua.2025.1.2-31

2025-10-30

Rättssäker examination

Rapport från internrevisionen

Innehåll

1	Sammanfattning.....	4
2	Bakgrund och motiv	5
3	Granskningens omfattning och inriktning	5
4	Regelverk.....	5
4.1	Externt regelverk.....	5
4.2	Internt regelverk.....	6
5	Styrning, ansvar och förebyggande av fusk.....	7
5.1	Roller och ansvar	7
5.2	Förebyggande av fusk och plagiat	8
5.3	Tentamensinfrastruktur	9
5.4	Bedömning och rekommendation	10
6	Rättssäker examination och anpassning	11
6.1	Uppföljning och likvärdig bedömning.....	11
6.2	Anpassning för studenter med särskilda behov.....	12
6.3	Bedömning och rekommendationer	12

1 Sammanfattning

Internrevisionen har i enlighet med revisionsplanen för 2025 granskat rättssäker examination för att bedöma om organisation och processer är effektiva och följer externt- och internt regelverk.

Rättssäkerhet råder enligt UKÄ:s vägledning om reglerna för examination är klara och adekvata, finns publicerade samt tillämpas lojalt och korrekt.

Internrevisionens sammanfattande bedömning är att det finns väletablerade och ändamålsenliga rutiner för att säkerställa rättssäkerhet vid examination, men att förbättringspotential finns.

De mest väsentliga bristerna är:

- Att beslut om examinator inte dokumenteras i enlighet med förvaltningslagen.
- Att misstanke om fusk inte hanteras enhetligt och att det saknas vägledning för hur nya former av fusk ska hanteras.
- Att tillgången till lämpliga lokaler och digitala lösningar för tentamen varierar mellan campus, vilket påverkar förutsättningarna för en mer likvärdig examination.
- Att sekretessbeläggning av examinationer och examinationssvar begränsar studenternas möjlighet till återkoppling efter underkänd examination. Detta försvårar förståelse av bedömningen och minskar examinationens funktion som lärandeverktyg.

Internrevisionens rekommendationer i korthet:

- Att beslut att utse examinatore dokumenteras enligt förvaltningslagen.
- Att tydliggöra krav på anmälan av misstänkt fusk samt ta fram stöd för identifiering och hantering av nya former av fusk som exempelvis AI.
- Att åtgärder vidtas för att utjämna skillnader i tentamensinfrastruktur mellan campus.
- Att utveckla former för återkoppling på bedömning när examination och examinationssvar är sekretessbelagda.

2 Bakgrund och motiv

Internrevisionen har i revisionsplanen för 2025 fått i uppdrag att granska rättssäkerheten i SLU:s examinationsprocesser. En tidigare granskning från 2014 fokuserade på arbetet med att förebygga och hantera fusk inom grundutbildningen. Sedan dess har flera åtgärder vidtagits, bland annat har det etablerats en central organisation för salstentamen (Tentamensservice) på flera campusorter.

Variationen i rutiner mellan orter, påtalade brister i hantering av muntliga och praktiska moment samt ökade krav på digitala examinationslösningar har aktualiserat behovet av en förnyad granskning. Den ökande användningen av artificiell intelligens (AI) och ett växande behov av anpassad examination har skapat nya utmaningar för att upprätthålla rättssäkra examinationsformer.

För SLU:s anseende och förtroende är det avgörande att examinationerna är rättssäkra, effektiva och följer gällande regelverk.

3 Granskningens omfattning och inriktning

Syftet med granskningen har varit att bedöma hur SLU säkerställer rättssäker examination genom central styrning och organisatoriska förutsättningar. Granskningen har fokuserat på övergripande nivå och inte enskilda examinatorers eller kursers genomförande.

I granskningen ingår analys av interna styrdokument för att bedöma deras användbarhet och om de uppfyller relevanta lagkrav. Intervjuer med anställda inom verksamhetsstödet, institutioner, en studentkår samt handläggare på Universitetskanslersämbetet har genomförts. Därutöver har granskningen även omfattat platsbesök i Alnarp och Skinnskatteberg, stickprov av kursutvärderingar samt besök vid salstentamen i Uppsala.

4 Regelverk

4.1 Externt regelverk

Examination vid universitet regleras av flera lagar och styrdokument för att säkerställa rättssäker, transparent och kvalitativ betygssättning. Centrala regelverk är bl.a. Högskolelagen (1992:1434), Högskoleförordningen (1993:100), Förvaltningslagen (2017:900), Diskrimineringslagen (2008:567), Förordning (1993:221) för Sveriges Lantbruksuniversitet, och Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Enligt Högskoleförordningen ska varje kurs ha en kursplan med tydligt angivna mål, innehåll och examinationsformer¹. Kursplanen utgör en föreskrift och är därmed rättsligt bindande. Kurser kan bestå av flera moment som betygssätts samt ett sammanvägt slutbetyg. Universitet beslutar om examinatore för helhet och delmoment.

Enligt Högskoleförordningen ska en examiner vara lärare, men SLU:s förordning tillåter även att annan person med relevant kompetens utses till examiner². Examiner ansvarar för att fatta beslut om betyg efter genomgången kurs. Betygsbeslutet kan varken överprövas internt eller prövas i domstol, och examiner får inte delegera beslutanderätten. Om ett betyg är uppenbart felaktigt, exempelvis på grund av nya omständigheter, kan examiner ändra det – under förutsättning att det sker snabbt, enkelt och utan att betyget sänks³.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har i uppdrag att stödja och granska kvalitet i högre utbildning. Myndigheten har utarbetat en vägledning för rättssäker examination⁴. Förutsättningen för rättssäkerhet är enligt UKÄ:s vägledning att reglerna för examination är klara och adekvata, att de finns publicerade samt tillämpas lojalt och korrekt.

Betygsbeslut omfattas normalt sett inte av dokumentationsplikt⁵, men studieresultat ska dokumenteras så att beslutets grunder kan följas upp⁶. UKÄ betonar vikten av tydlighet och transparens i bedömningsprocessen, vilket bidrar till rättssäkerhet.

UKÄ betonar i sin vägledning även vikten av tydlig information till studenter om examinationsrollerna, särskilt vem som är formellt ansvarig examiner. Examintern ska, när andra lärare medverkar, säkerställa att bedömningen sker på ett rättssäkert sätt – förutsebart, likvärdigt och utan godtycke.

Tentamen och tentamenssvar är som huvudregel offentliga handlingar och ska kunna lämnas ut på begäran. Tentamenssvar i original får bara lämnas ut till studenten. Sekretess kan tillämpas för prov eller liknande kunskapskontroll om det finns skäl att anta att syftet med provet annars kan motverkas⁷.

4.2 Internt regelverk

SLU:s Utbildningshandbok är det primära interna styrdokumentet för examination inom grundutbildningen. Handboken innehåller lagar, förordningar, UKÄ:s

¹ Högskoleförordningen (1993:100), kap. 6 §15

² Förordning för Sveriges Lantbruksuniversitet (1993:221) kap. 5 §3a

³ Förvaltningslagen (2017:900), §36

⁴ UKÄ, Rättssäker examination, fjärde upplagan, 2020 (D.nr 32-314-18)

⁵ Myndighetsförordningen (2007:515) kap. 1 §4

⁶ Förordning (1993:1153) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor, kap. 2 §3.

⁷ Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), 17 kap. §3c

rekommendationer samt interna beslut och rör de flesta utbildningsprocesser, dock inte forskarutbildning eller uppdragsutbildning. Handboken beslutas av Utbildningsnämnden och uppdateras årligen. För att stödja användning och sökning i dokumentet har en chatbot utvecklats.

I Utbildningshandboken framgår hur examinationsrätt ska hanteras, att examinators ska utses samt vilka krav som finns på dessa. SLU:s vanligaste examinationsformer beskrivs. För salstentamen som genomförs genom Tentamensservice finns ett separat regelverk. För övriga examinationsformer framgår av handboken att SLU:s regler gäller oavsett om examination anordnas av Tentamensservice eller på annat sätt. Examinator är ansvarig för att anpassa examination så att studenter med funktionsnedsättning får likvärdiga förutsättningar för att visa sina kunskaper.

Det finns ingen information kring hur beslutet att utse en examinators ska utformas, hur uppföljning av examinators ska göras eller hur examinators ska säkerställa likvärdig bedömning av studenternas prestationer.

Ansvar för de olika delarna av examinationen regleras i styrelsens respektive rektors delegationsordningar och i Utbildningshandboken. Styrelsen har delegerat beslut om kursplaner till programnämnderna vid respektive fakultet. Enligt rektors delegationsordning kan smärre ändringar av kursplaner göras av programstudierektor.

Enligt rektors delegationsordning ska prefekt på den kursansvariga institutionen utse examinators för kurser i enlighet med de regler som Utbildningsnämnden fastställt. Enligt Utbildningshandboken ska fakulteterna dokumentera och följa upp vem som är examinators för respektive kurstillfälle.

Enligt gällande delegation till chefsjuristen är det denne som ska fatta beslut om att en tentamen omfattas av sekretess och inte ska lämnas ut. Ett sådant beslut får inte fattas i förväg och kan överklagas till domstol. I granskningen har dock framkommit att det i praktiken varit praxis att institutionerna fattat beslut om att sekretessbelägga tentamen och/eller tentamenssvar.

5 Styrning, ansvar och förebyggande av fusk

Beslut att utse examinators dokumenteras inte enligt gällande lagkrav/praxis.

5.1 Roller och ansvar

Ansvarsfördelningen avseende examinationsprocessen upplevs enligt intervjuade anställda som tydlig, och de intervjuade hänvisar vanligen till Utbildningshandboken. I vissa fall har institutionerna egna checklistor och andra arbetsdokument.

Processen att utse examinator sker genom att en anställd får den formella rollen i SLU:s identitetssystem IDIS, vilket signeras av prefekt. Det innebär att personen uppfyller de formella kraven för att kunna bli examinator. För att därefter bli examinator på en specifik kurs krävs en registrering i Ladok, vilket inte attesteras. Merparten av de intervjuade institutionerna uppger att det inte finns något skriftligt beslut att utse examinator på en specifik kurs. UKÄ:s vägledning tydliggör att beslut om utseende av examinator bör dokumenteras i enlighet med Myndighetsförordningen, exempelvis genom prefektbeslut eller protokoll, för att säkerställa tydlighet, ansvarsfördelning och spårbarhet i myndighetsutövningen. Vid flera andra lärosäten anges detta krav i styrande dokument.

Utbildningshandbokens krav på att fakulteterna ska dokumentera och följa upp vem som är examinator på respektive kurstillfälle, uppfattas av fakultetskanslierna som en uppgift som åligger institutionerna. Institutionerna uppger att det i de flesta fall inte görs utöver att det brukar finnas en lista på vem som är examinator på vilken kurs. Det görs inte heller någon central uppföljning av om examinatorerna uppfyller de krav som finns i Utbildningshandboken.

Kursledare ska enligt Utbildningshandboken vara anställda på SLU men detta är inte alltid fallet på de yrkesspecifika utbildningarna t.ex. Hippologprogrammet och den ettåriga påbyggnadsutbildningen för skogs- och agrarutbildade som vill vidareutbilda sig till mäklare. SLU har tidigare fått kritik från UKÄ rörande den senare utbildningen, då den till stor del drivits av konsulter. UKÄ anser att det kan innebära risker och att det kan äventyra kvaliteten⁸. Sedan dess har just denna utbildning minskat sitt konsultberoende och får numera höga betyg av UKÄ. Ett stort inslag av externa personer som kursledare ställer högre krav på att examinatorn säkerställer kvalitet på examination och bedömning av prestationer när konsulter är medrättande lärare.

5.2 Förebyggande av fusk och plagiat

Det förekommer variationer i hantering av misstänkt fusk, vilket kan medföra en risk för bristande rättssäkerhet i examinationen.

SLU har på senare år vidtagit åtgärder för att minska förekomsten av fusk och plagiat. Det finns ett antal obligatoriska informationstillfällen under utbildningen bland annat vid kursstarter, när studenterna får sitt AD-konto, vid start av salstentamen etc. Flera kursledare uppger även att de har riktad information om plagiat och fusk till studentgrupper där risken bedöms högre, något som anses fungera väl. Skrivna arbeten som hemtentamen och kandidat- och masteruppsatser skickas till en plagiatspårningstjänst. Det finns ingen tjänst som rekommenderas för att upptäcka om ett arbete har skrivits med hjälp av AI, då SLU inte anser att

⁸ UKÄ, Bedömargruppens yttrande över utvärdering av utbildningar inom fastighetsmäklari, 2024 (D.nr. 411-00462-22)

det finns någon pålitlig tjänst på marknaden än. Istället rekommenderas examinatorerna att komplettera skrivna arbeten med t.ex. en muntlig examination.

Vid intervjuer med institutioner framkom att det är tydligt vilket ansvar de har för att utreda och anmäla misstänkt fusk. Anmälningar görs dock inte alltid. Det förekommer att institutionen talar med studenten om misstanken om fusk och att det inte får förekomma igen och ger en kompletteringsuppgift.

Flera institutioner uppgav att undervisning i mindre grupper underlättar upptäckt av fusk. På kurser där det är en stor del konstnärlig gestaltning framfördes att lärarnas närvaro genom hela processen kan försvåra fusk. Det finns funderingar från vissa institutioner på att införa obligatorisk närvaro vid framtagande av konstnärliga projekt så att lärarna kan följa med i processen och därmed bättre kunna bedöma studentens arbete.

På mindre studieorter nämns att den sociala närheten kan avskräcka fusk, då det anses vara genant att bli anklagad för det i en miljö där ”alla känner alla”.

Flera institutioner uppger att det är svårt att veta hur de ska upptäcka fusk utfört med stöd av AI. För att säkerställa studenternas kunskap efter till exempel hemtentamen förekommer det att examinator kompletterar med ett muntligt moment för att styrka studentens kunskap/förståelse för området. Dessa muntliga moment ska i så fall framgå av kursplanen.

5.3 Tentamensinfrastruktur

Det förekommer variationer i tentamensinfrastruktur, vilket ger olika förutsättningar för examination samt är inte i linje med SLU:s strategi.

I Uppsala finns särskilda lokaler för salstentamen, utformade för både traditionella, digitala och anpassade tentamina. Merparten av salstentamina är digitala, vilket ses som positivt av såväl lärare som studenter.

I Alnarp är tillgången till särskilda tentamenslokaler begränsad, och det finns inte infrastruktur för att genomföra digitala tentamen på plats. Det finns möjlighet att genomföra det vid Malmö universitet, men denna möjlighet nyttjas endast i begränsad omfattning.

I Umeå har SLU tidigare nyttjat Umeå universitets tentamenssalar, men från och med läsåret 2025/2026 är detta inte längre möjligt. Tentamen genomförs tills vidare i föreläsningssalar i Skogshuset. Det finns inga dedikerade tentamenslokaler och inte heller möjlighet att genomföra digitala tentamina.

I Skinnskatteberg hålls tentamen i föreläsningssalar samt salar som även används för andra ändamål. Digitala tentamen kan inte genomföras här. Skogsmästarskolan tillämpar inte de interna regelverken i Utbildningshandboken vad gäller delar av examinationsprocessen t.ex. inte kravet på föranmälan till examination.

SLU har inrättat centrala funktioner för Tentamensservice i Uppsala, Alnarp och nyligen i Umeå. Tentamensvärdarna är särskilt utbildade och är inte lärare på SLU. Rutinerna för tentamen i central regi är tydligt formaliserade. Internrevisionen har genomfört platsbesök vid två tentamenstillfällen i Uppsala och kan konstatera att rutinerna i huvudsak följs. Vid Skogsmästarskolan är det vanligen kursansvariga, exempelvis lärare, examinatorer eller medrättande lärare som är tentamensvärdar. Även detta är ett avsteg från reglerna i Utbildningshandboken.

5.4 Bedömning och rekommendation

Utbildningshandboken bedöms fylla sin funktion väl som ett centralt styrdokument inom grundutbildningen. Den används aktivt och uppdateras årligen, vilket stärker dess legitimitet och relevans. Mallar för kursplaner och tillhörande dokument uppfyller externa krav och innehåller tydliga examinationsformer.

Ansvarsfördelningen i examinationsprocessen är tydligt reglerad och välkänd inom SLU. Beslutet att utse en examinator på en specifik kurs är ett myndighetsbeslut⁹ som i dagsläget inte utformas enligt ställda krav. Det råder dessutom oklarhet kring vilken verksamhet som ansvarar för uppföljning av examinatorer.

Rutinerna för att hantera misstankar om fusk skiljer sig åt mellan olika institutioner och följer inte alltid de centrala reglerna. I vissa situationer sker hanteringen informellt utan att någon formell anmälan upprättas, vilket kan undergräva studenternas rättssäkerhet och försvaga tilliten till examinationssystemet. Särskilt när det gäller AI-relaterat fusk råder en utbredd osäkerhet kring hur det ska identifieras. Institutionerna uppger att de saknar stöd för både bedömning och lämpliga åtgärder, vilket kan leda till varierande tillvägagångssätt och rättsosäkra beslut. Internrevisionen konstaterar att den snabba teknikutvecklingen inom AI ställer krav på fortlöpande anpassning av arbetssätt för att trygga en rättvis examination vid tentamen där AI kan utnyttjas.

Skillnader i tentamensinfrastruktur mellan campus påverkar förutsättningarna för en likvärdig examinationsmiljö. På vissa orter saknas ändamålsenliga lokaler och tillgång till digitala lösningar, vilket medför varierande möjligheter att genomföra skriftliga tentamina på ett modernt och effektivt sätt. Det finns behov av att fler campus får tillgång till den typ av infrastruktur som i dag utgör standard inom högre utbildning. Att motverka dessa skillnader ligger i linje med SLU:s strategi, där fokusområdet *SLU i det digitala samhället* understryker vikten av utvecklad

⁹ Myndighetsförordningen §21, 21 § För varje beslut i ett ärende skall det upprättas en handling som visar

1. dagen för beslutet,
2. beslutets innehåll,
3. vem som har fattat beslutet,
4. vem som har varit föredragande, och
5. vem som har varit med vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.

infrastruktur och systemkapacitet, och fokusområdet *Ett SLU* betonar behovet av gemensamma strukturer för kvalitetssäkring inom hela organisationen.

A. IR rekommenderar att universitetsledningen säkerställer att beslut att utse examinators dokumenteras enligt förvaltningslagen.

IR rekommenderar att universitetsledningen överväger

B. att tydliggöra hur uppföljning av examinators ska göras, alternativt ta bort kravet på uppföljning.

C. att ta fram stöd för identifiering och hantering av nya former av fusk som exempelvis AI.

D. att tydliggöra krav på anmälan av misstänkt fusk.

E. att åtgärder vidtas för att utjämna skillnader i tentamensinfrastruktur mellan campus.

6 Rättssäker examination och anpassning

6.1 Uppföljning och likvärdig bedömning

Bristande återkoppling på sekretessbelagda examinationer kan försvåra lärandeprocessen och öka risken för att bedömningar upplevs som rättsosäkra.

Bedömningskriterier diskuteras av lärare i ämnesgrupper eller på lärardagar för att säkerställa rättssäkerhet och likvärdighet. Institutionerna uppger att kriterier och innehåll kommuniceras till studenter före examination. Vid praktiska prov med flera medrättande lärare diskuteras studenternas prestationer innan examinator beslutar. Anonymisering används där det går, men är inte alltid möjlig. Vid flera institutioner används bedömningsprotokoll för att underlätta enhetlighet i bedömningen.

Examinators gör ibland interna övningar, t.ex. på betygskursen, för att jämföra bedömningar. Dessa visar ofta variation mellan examinators. Erfarenhetsutbyte mellan kursledare och examinators krävs inte, men lokala initiativ som lärarfika, institutionsdagar och seminarier förekommer. Deltagande är frivilligt och undervisning prioriteras inte alltid, då det ofta utgör en mindre del av tjänsten.

Studenter uppger att bedömningen av praktiska moment kan variera, särskilt vid flera medrättande lärare, vilket skapar osäkerhet kring kraven för godkänt. Bedömningskriterier kommuniceras inte alltid tydligt i förväg, och återkoppling på prestationer upplevs som begränsad. Det försvårar omexamination och kan hämma progression.

Intervjuade studenter på veterinär- och djursjukskötarprogrammen kritiserar att vissa examinationer är sekretessbelagda, vilket förhindrar genomgång av prov efteråt. Detta begränsar möjligheten att analysera svar och förbättra kunskap inför omtentamen. Institutionerna uppger att sekretess endast gäller i ett fåtal fall. Studenter som ifrågasätter sekretess uppmanas ibland att överklaga till Förvaltningsrätten, men det har hittills inte skett på SLU. Sekretess på tentamen är möjligt enligt lag och rättspraxis. Vid intervjuer betonades dock vikten av återkoppling även vid sekretessbelagda examinationer.

VFU utgör ett examinerande moment, men uppföljningen av bedömning och kvalitet varierar mellan institutioner. Handledarutbildning är frivillig och det saknas enhetliga rutiner för hur studenternas prestationer bedöms och dokumenteras. Detta kan påverka likvärdighet och rättssäkerhet i examinationen.

Pedagogiskt stöd för lärare och examinatore finns att tillgå via universitetets pedagogiska enhet, men det krävs att berörd personal har tid att använda stödet.

6.2 Anpassning för studenter med särskilda behov

Behovet av anpassade examinationer har ökat, både vid SLU och nationellt. Studenter med varaktig funktionsnedsättning ansöker om stöd via det nationella administrations- och informationssystemet för samordnare (NAIS). Efter kontakt med samordnare får studenten ett NAIS-besked med beslut och rekommendationer. På huvudorterna hanteras ärenden lokalt, medan övriga orter får stöd därifrån. Studenten ansvarar för att meddela SLU inför varje kurs, men detta sker ofta sent, vilket försvårar planeringen.

Institutioner uppger att anpassningar i regel följs, särskilt vid salstentamen där Tentamensservice ofta är involverad. Vid praktiska moment finns vissa utmaningar beträffande anpassningarna. Det kan vara svårt att veta hur anpassningar ska göras när vanliga stödåtgärder, som förlängd skrivtid, inte är relevanta. Examinatören ansvarar för att avgöra vilka av de rekommenderade anpassningarna som är möjligt vid varje tillfälle.

6.3 Bedömning och rekommendationer

Praktiska examinationer inom SLU:s olika utbildningar saknar till viss del enhetliga regelverk för respektive område, vilket kan skapa variation i genomförande och återkoppling. Det finns insatser för samsyn inom lärarlag, men dessa bygger främst på lokala initiativ och frivilligt deltagande, vilket kan begränsa likvärdigheten. Sekretess kring tentamina och examinationssvar kan ytterligare försvåra studenternas möjlighet att förstå och förbättra sina prestationer efter underkända tentamina, och försvårar möjligheten att använda examinationen som en del i lärandeprocessen.

Stödet för pedagogiska anpassningar fungerar i huvudsak tillfredsställande. SLU har etablerade rutiner för anpassningar vid salstentamen, särskilt på huvudorterna där Tentamensservice hanterar tentamen och anpassningar, men det finns osäkerhet kring anpassningar vid praktiska moment.

VFU-verksamheten har blivit mer formaliserad men kan gynnas av en mer systematisk uppföljning för att säkerställa en likvärdig praktikupplevelse för studenterna.

IR rekommenderar att universitetsledningen överväger

F. att utveckla former för återkoppling på bedömning när examination och examinationssvar är sekretessbelagda.

Inga Astorsdotter

Caroline Jansson

Internrevisionschef

Internrevisor

Rektors åtgärdsplan till internrevisionens rapport Rättssäker examination

Nr	Noterade brister (internrevisionen fyller i)	Rekommendation (internrevisionen fyller i)	Åtgärd (ledning/verksamhet fyller i)
A	Det saknas dokumenterat beslut från prefekt vid utseende av examinator på kursnivå. Enligt UKÄ:s rekommendation ska sådana beslut dokumenteras i enlighet med förvaltningslagen (2017:900).	IR rekommenderar att universitetsledningen säkerställer att beslut att utse examinatorer dokumenteras enligt förvaltningslagen.	Ansvarig avdelning/enhet: Avdelningen för planering och forskningsstöd ☒ Åtgärdas enligt rekommendation ☐ Åtgärdas på annat sätt, ange vilket under kommentar nedan ☐ Åtgärdas inte, ange varför under kommentar nedan Kommentar: Förtydligande görs i utbildningshandboken att institutionerna ska dokumentera och arkivera underlaget om utseende av examinator. Åtgärdas senast: Revidering av utbildningshandboken inför läsåret 2026/2027 Dokumentation (om det ej framgår ovan):
B	Det saknas tydliga ansvarsförhållanden och rutiner för uppföljning av	IR rekommenderar att universitetsledningen överväger att tydliggöra hur uppföljning av	Ansvarig avdelning/enhet: Avdelningen för planering och forskningsstöd

Nr	Noterade brister (internrevisionen fyller i)	Rekommendation (internrevisionen fyller i)	Åtgärd (ledning/verksamhet fyller i)
	examinatorer. Uppföljning sker sällan systematiskt, vilket innebär en risk för bristande efterlevnad av Utbildningshandbokens krav.	examinatorer ska göras, alternativt ta bort kravet på uppföljning.	☒ Åtgärdas enligt rekommendation ☐ Åtgärdas på annat sätt, ange vilket under kommentar nedan ☐ Åtgärdas inte, ange varför under kommentar nedan Kommentar: Uppföljningen syftar till att följa upp vem som är examinator, enligt riktlinjerna för utseende av examinatorer. Med de förtydliganden som görs i utbildningshandboken enligt A kan kravet på uppföljning tas bort. Åtgärdas senast: Revidering av utbildningshandboken inför läsåret 2026/2027 Dokumentation (om det ej framgår ovan):
C	Det saknas gemensamma rutiner för hur fusk med hjälp av AI ska upptäckas och hanteras. Institutioner uttrycker osäkerhet kring både bedömning och åtgärder vid misstanke, vilket riskerar att leda till ojämlig hantering och brister i rättssäkerheten.	IR rekommenderar att universitetsledningen överväger att ta fram stöd för identifiering och hantering av nya former av fusk som exempelvis AI.	Ansvarig avdelning/enhet: Ledningskansliet och avdelningen för planering och forskningsstöd ☐ Åtgärdas enligt rekommendation ☒ Åtgärdas på annat sätt, ange vilket under kommentar nedan ☐ Åtgärdas inte, ange varför under kommentar nedan Kommentar: Det här är en mycket stor utmaning. Det finns inget systemstöd för att identifiera AI-fusk. En SLU-portal för anmälan till disciplinnämnden med information inrättas, där även riktlinjer för hur fusk ska hanteras tydliggörs. Riktlinjerna ska innefatta hur examinatorer kan tänka kring frågan. Hantering av eventuellt AI-fusk ska vara del av den pedagogiska utbildningen vid enheten för pedagogisk utveckling.

Nr	Noterade brister (internrevisionen fyller i)	Rekommendation (internrevisionen fyller i)	Åtgärd (ledning/verksamhet fyller i)
			Åtgärdas senast: 2026–09 Dokumentation (om det ej framgår ovan):
D	Misstankar om fusk hanteras inte enhetligt. Dokumentation och anmälningar görs inte alltid enligt fastställda rutiner. Det riskerar att leda till bristande rättssäkerhet och en inkonsekvent tillämpning av regelverket.	IR rekommenderar att universitetsledningen överväger att tydliggöra krav på anmälan av misstänkt fusk.	Ansvarig avdelning/enhet: Ledningskansliet och avdelningen för planering och forskningsstöd ☒ Åtgärdas enligt rekommendation ☐ Åtgärdas på annat sätt, ange vilket under kommentar nedan ☐ Åtgärdas inte, ange varför under kommentar nedan Kommentar: Utbildningshandboken uppdateras för att förtydliga dels riktlinjer för krav på anmälan av misstänkt fusk, dels prefekternas ansvar och roll. En portal upprättas på medarbetarwebben (se åtgärd C). Åtgärdas senast: 2026–09 Dokumentation (om det ej framgår ovan):
E	Tillgången till lämpliga lokaler och digitala lösningar för tentamen varierar mellan campus, vilket påverkar förutsättningarna för en mer likvärdig examination.	IR rekommenderar att universitetsledningen överväger att åtgärder vidtas för att utjämna skillnader i tentamensinfrastruktur mellan campus.	Ansvarig avdelning/enhet: Avdelningen för infrastruktur ☒ Åtgärdas enligt rekommendation ☐ Åtgärdas på annat sätt, ange vilket under kommentar nedan ☐ Åtgärdas inte, ange varför under kommentar nedan Kommentar: Projekt ny digital tentasal är påbörjad i Umeå, den planeras vara klar under 2026. I Alnarp görs en utredning i samband

Nr	Noterade brister (internrevisionen fyller i)	Rekommendation (internrevisionen fyller i)	Åtgärd (ledning/verksamhet fyller i)
			med Västra Noden-arbetet, och för närvarande hyr SLU in sig i Malmö universitets lokaler för digital tentamen. Åtgärdas senast: 2026–12 Dokumentation (om det ej framgår ovan):
F	Sekretessbeläggning av examinationer och examinationssvar begränsar studenternas möjlighet till återkoppling efter underkänd examination. Detta försvårar förståelse av bedömningen och minskar examinationens funktion som lärandeverktyg.	IR rekommenderar att universitetsledningen överväger att utveckla former för återkoppling på bedömning när examination och examinationssvar är sekretessbelagda.	Ansvarig avdelning/enhet: Avdelningen för lärande och digitalisering och ledningskansliet ☒ Åtgärdas enligt rekommendation ☐ Åtgärdas på annat sätt, ange vilket under kommentar nedan ☐ Åtgärdas inte, ange varför under kommentar nedan Åtgärdas senast: 2026–09 Dokumentation (om det ej framgår ovan):